

Ansøgning om deltagelse i Realdanias arbejde med at udvikle bymidterne i vores byer – ”Gang i Hovedgaden”

1. Baggrund og formål

Den Transparente By – Liv i bymidten

Ansøgningen udspringer af kommunens visioner om:

- At udvikling skabes i samarbejde med byens parter og ildsjæle
- At skabe et attraktivt uddannelses- og ungdomsmiljø
- At udnytte den nye Femernforbindelse, der betyder, at Vordingborg Kommune rykker tæt på arbejdspladser, uddannelser og kulturtilbud i storbyerne København, Hamborg og Berlin.
- At skabe et blomstrende erhvervsliv.

Projektet indgår ligeledes som led i en dynamisk proces omkring en strategisk plan for Vordingborg by. Projektet indgår sammen med den igangværende områdefornyelse ”De Røde løbere” i realisering af ”Helhedsplan for Vordingborg By” udarbejdet i 2013 og skal bidrage til den løbende proces med at opdatere og realisere denne.

EJENDOM OG PROJEKTETS OMRÅDE

Ansøgningen vedrører dels stationsbygningen ved Vordingborg Station, og dels offentlige byrum og parkeringspladser, *Se Bilag 1, Projektområde og sammenhæng med byen*

Stationsbygningen og dele af banegårdspladsen er ejet af DSB, (Banegårdspladsen 2-4-6 Vordingborg, Matrikel nr. 119 Vordingborg Markjorder, ejer: DSB, Telegade 2, Taastrup 2630)

PROJEKTEJER

Vordingborg Kommune ved Udviklingsdirektør Jan Michelsen, tlf: 55362711, mail: janm@vordingborg.dk, adresse: Valdemarsgade 43, 4760 Vordingborg

PROJEKTLEDER

Byplanarkitekt Vibeke Møgelvang Neergaard, tlf.: 5536 2685 /51531887, email: vine@vordingborg.dk

RÅDGIVER

Der er endnu ikke valgt rådgiver. Valg af rådgivere vil være en del af projektets opstart.

Dog knytter projektet an til rådgivere som har været eller er i gang med udvikling i regi af områdefornyelsesprojekt. Som led i den igangværende områdefornyelse er der i samarbejde med Landskabsarkitekt Mikael Finke, Tegnestuen Land+ udviklet et Ide- og designkatalog for dele af byens rum. Designkataloget er udarbejdet i tæt samarbejde og dialog med byens parter (borgere, erhverv, diverse råd nedsat af kommunen). Arbejdet med udvikling af byrum i indeværende projekt sker på baggrund af arbejdet med Ide og designkataloget.

<http://vordingborg.dk/media/8096039/idekatalog-30.pdf>

Som led i et udviklingsarbejde om byrum for alle er der indledt samarbejde med tegnestuen Studio Fountainhead, der arbejder med videns indsamling, metoder og skitsering af ældres brug af byrum. Tegnestuen har fået midler fra Ensomme Gamles Værn og er i færd med udvikling af pilotprojekt andetsteds i kommunen (landsbyen Damme-Askeby på Møn) Erfaringerne herfra vil indgå i

udviklingen af byrum i og omkring stationsområdet med henblik på en version 2.0 vedr. ældres brug af byrum.

STØTTE

Vordingborg Kommune ansøger om støtte til:

- a) Udvikling af stationsbygningen til et nyt mødested med fortrinsret for ungdomsrelaterede foreninger, for de uddannelsessøgende i form af en Campus cafe og for unge nystartede virksomheder. Et brugerstyret hus med voksen tilstedeværelse. Et hus der kan fungere som demokratisk værksted for byens unge. Ideen er udsprunget fra et elevprojekt, hvor der peger på mulighederne i at flytte undervisning og "efter skole" -aktiviteter ud i "byen", frem for at isolere sig på skolen og i hjemmet. Der ønskes et hus, der realiserer visionen om Vordingborg som en attraktiv uddannelsesby, og er med til at synliggøre aktiviteter, initiativer – nye virksomheder og attraktioner både i Vordingborg by og i kommunen som helhed. (*Bilag 2: Oplæg til Campuscafe*)

Huset også skal også give plads til nystartede virksomheder, der vokser ud af spirepladser i det lokale erhvervsvæksthus. Her kan etableres kontorfællesskaber og de nystartede virksomheder skal være med til at inspirere de unge til, hvordan man kan realisere drømme og ambitioner.

Huset skal være et sted, hvor man mens man venter på bussen – kan orientere sig om aktiviteter og initiativer i byen og i kommunen. Erhverv og foreninger kan orientere om aktiviteter og her kan man få et overblik over attraktioner i byen såvel som i kommunen.

- b) At udvikle stationsområdet med starten af byens Algade som porten til Vordingborg – med nye byrum til ophold og mulighed for udfoldelse, med anlæg der skal understøtte Vordingborg som en by, der er attraktiv for de unge, at besøge og opholde sig i. Byrum, der relaterer sig til ungdomskulturen med f.eks.: Overdækkede ladestationer, mobile møbler, amfiteater/talerstol, fleksibel ude/inde scene/idræt/skater, klatre mm plads i forbindelse med stationsbygningen.
- c) Og endelig til at etablere attraktive ruter mellem uddannelsesområder og stationsområde. Ruter der binder byen sammen, hvor man ikke mister orienteringen og er attraktive og medvirker til at tydeliggøre byens identitet.

PROBLEMSTILLINGER

Udnytte potentialet i at være en centralt beliggende uddannelsesby:

Vordingborg by er kommunens uddannelsesby. Der er ca. 1000 studerende på professionshøjskolen Absalon og ca. 1500 elever på de erhvervsfaglige og gymnasiale uddannelser. Vi har lærer- og pædagoguddannelser på Professionshøjskolen Absalon. Vi har VUC med AVU og enkeltfags-HF. Vi har alle de fire gymnasiale uddannelser: HHX, HTX, STX og to-årigt HF på hhv ZBC og Vordingborg Gymnasium og HF, samt en række grundforløb for erhvervsuddannelser bla. indenfor it, fødevarer, handel og service. Dertil kommer VUC, 10. klasser-center og produktionsskole.

Problemstillingen vedrørende de unge handler om, at få de unge til at bruge byen. De studerende på professionsskolen Absalon samt de uddannelsessøgende på de erhvervsfaglige og gymnasiale grunduddannelser bor for størstepartens vedkommende ikke i byen. Her er store afstande, de unge på gymnasiet og erhvervsuddannelserne har lang transporttid til de mere fjerne egne i

kommunen. De studerende på professionsskolen kommer ofte fra andre kommuner og bruger i vidt omfang toget mellem uddannelsessted og hjemby.

En bymidte under pres:

Vordingborg By er som så mange andre byer udfordret af udviklingen indenfor dels E-handel, dels den centralisering henimod stadig større private og offentlige administrationserhverv. Bymidten, der traditionelt har været mødested, handelsplads og udstillingsvindue for egnens formåen, udtynnes og butiksanallet er på langt sigt vigende. Stationsområdet fremtræder i dag med nedslidte og overflødige bygninger med og en del tomme lejemål, her og et stykke op af Algade. Området giver indtryk af "en bymidte under pres".

Den fragmenterede by:

Vordingborg by er kendetegnet ved en historisk bymidte – med en handelsgade og centrale administrative, uddannelses- og kulturelle institutioner og arbejdspladser. Som et led i den generelle samfundsmæssige udvikling er mange af disse institutioner flyttet ud i en ring omkring bymidten, hvilket giver en fragmenteret bystruktur, der kan være svær at orientere sig i.

Byen som identitetsbærer:

Bymidstens betydning for den samlende fortælling om byen udarmes med det nedslidte udtryk. Det samme opleves et godt stykke op ad Algades vestlige del. Da området er ankomsten til Vordingborg, kan første gangs besøgende være i tvivl om, hvor byen egentlig er. Problemstillingen forstærkes af, at området er et knudepunkt for brugerne af de kollektive transportmidler i Vordingborg Kommune. Her krydser alle kommunens busforbindelser jernbanen og det er her besøgende og brugerne af transportmidlerne mødes. Her venter man, og orienterer sig i forhold til den videre transport i byen og kommunen. Og her opleves det ikke, at byen ligger indenfor storbyregioner som København og Hamborg.

FORMÅL

Projektet skal medvirke til en realisering af visionen om Vordingborg som uddannelsesby og hovedby i kommunen. Målsætningen er, at skabe gode rammer for et ungdomsliv, at være i dialog med de unge om udviklingen af byen og få de uddannelsessøgende og de studerende til at bruge tid i Vordingborg. Har man et godt ungdomsliv i byen, vender man tilbage for at bosætte sig. Når tiden er inde til at etablere sig med familie.

Projektet skal anviser nye veje til liv i bymidten og til nye funktioner i bymidte og handelsgade. Projektet skal være med til at understøtte de nye spirende virksomheder som skal give inspiration til de nye talenter blandt de unge og medvirke til nyt liv i bymidten.

Stationsområdet skal være et nyt omdrejningspunkt for det aktive hverdagsliv, porten til Vordingborg – et nyt anker, der medvirker til den nutidige fortælling – på samme måde som borgruinen og Gåsetårnet ved slotspladsen, er porten til en historisk fortælling om byen.

Projektet skal bygge videre på de igangværende initiativer i områdefornyelsesprojektet, der handler om at skabe engagement for byens udvikling gennem inddragelse og organisering af byens parter, og gennem et målrettet arbejde for at fylde hovedgaden med liv og nye byfunktioner. Projektet skal også fortsætte arbejdet med at skabe tydelige sammenhænge gennem attraktive forbindelser mellem byens forskellige funktioner. Se også <http://vordingborg.dk/de-roede-loebere/>

Projektet skal medvirke til at udfylde rammerne i ny lokalplan for stationsområdet, hvor ideer og forslag fra arbejdet med områdefornyelsen er indarbejdet: en stiforbindelse fra Algade(hovedgaden) tværs gennem stationsområdet videre til en fremtidig gang- og cykelbro over jernbanen til professionshøjskolen og uddannelsesinstitutionerne vest for jernbanen.

Stationsområdet skal udvikles til en ny levende bydel i Vordingborg By, med nye boliger til unge og ældre og nye byrum der giver mulighed for ophold, bevægelse og oplevelser i bynære omgivelser. Byggeri i henhold til lokalplanen realiseres af lokale investorer, og gennem ansøgningen her vil vi kunne etablere de nye byrum. *Se også bilag 3, lokalplan for stationsområdet.*

Projektet skal være med til at give gode rammer for de mange pendlere og besøgende, der med den forbedrede togdrift får en attraktiv mulighed for at nå arbejdssted og andre besøgsmaal via tog. Vordingborg skal opleves som en by med god tilgængelighed til såvel de lokale arbejdspladser i regionen som besøgsmaal i Greater Copenhagen området og omkring Hamborg og Berlin.

LØSNING

Udvikling af en by er et resultat af initiativer fra byens parter, og skal derfor ske i dialog og samarbejde med dem. Projektet er derfor tænkt som et samskabelsesprojekt, hvor udvikling af indholdet af de konkrete fysiske forandringer og gennemførelse af de enkelte projekter sker i en form for kontrakt med de involverede parter.

De konkrete fysiske projekter skal ses som et led i og et redskab til, at skabe involvering og dynamik, projekterne skal medvirke til engagement og deltagelse i byens udvikling. Projektet vil igennem processen og igennem nye attraktive rammer medvirke til at gøre den nutidige by til en interessant del af byens fortælling og identitet.

Udvikling af stationsområdet med nye byrum, Campuscafe/kulturhus til byens studerende, ungdomsråd, og foreninger, erhverv mv. vil bidrage til at synliggøre byen som uddannelsesby og til at gøre det attraktivt for de unge at bruge byen og tage del i dialogen om mulighederne i byen.

Projektet vil samtidig kunne anvise nye muligheder for brug af funktionstømte bygninger. Byliv er ikke alene et spørgsmål om handel og cafeer, men handler også om nye spændende erhverv og samvær og muligheder gennem foreninger og kulturelle institutioners aktiviteter.

Nye byrum og interessant nybyggeri i stationsområdet vil gøre porten til Vordingborg attraktiv og vise en by, der er spændende at besøge og udforske, suppleret med tydelige forbindelser og anvisninger på hvad der ligger hvor, binder byen sammen og gør det let at orientere sig.

Hensigten er at vise Vordingborg som en aktiv by, med mulighed for nye initiativer og dialog om udfordringer og muligheder.

AKTØRER

Projektets direkte aktører vil være de samarbejdspartnere der har givet tilsagn om at deltage i projektet. Det drejer sig om alle uddannelsesinstitutionerne (Campus Vordingborg), Byforum, Vordingborg Erhverv, og DSB ejendomme.

Projektet er målrettet de unge og de uddannelsessøgende, men specielt byrumsandelen skal også tilrettelægges så de fysiske ændringer skaber en by for alle. Projektet vil blive udviklet i samarbejde med byens ungeråd, lokalrådet og det nyoprettede Byforum samt drøftet med seniorråd og andre af byens ildsjæle.

HOVEDBYENS UDVIKLING DE SENESTE FEM ÅR

Samarbejde om byen:

Der er som et led i arbejdet med udvikling af uddannelsesbyen oprettet et organ – **Campus Vordingborg**, der er et samarbejde mellem Vordingborg Gymnasium og HF, ZBC,

Professionshøjskolen Absalon, VUC-Storstrøm og kommunen om bl.a. fælles brug af faciliteter og om udviklingen af de forskellige uddannelsesretninger.

Vi har også som et led i områdefornyelsen udviklet et samarbejdsorgan **Byforum Vordingborg**, der fungerer som ét samlende organ for byens mange interessenter – lige fra de professionelle der lever af byen; borgere, foreninger og råd der lever i byen, til politikere og den kommunale administration. Det nye Byforum skal skabe nye formelle og uformelle samarbejder på tværs af byens mange parter og igangsætte, koordinere og synliggøre de mange udviklingsprojekter i byen.

Derudover er der oprettet et **Ungeråd**, der sammen med Campus Vordingborg og Byforum Vordingborg skal indgå som parter i udvikling af bymidten og af stationsområdet.

Detailhandel:

I de seneste år er der efter mange års tilbagegang sket en positiv udvikling i antallet af butikker og kommunen oplever en stigende interesse for at etablere sig som handlende i byen. Samtidig er der i hovedgaden etableret en del servicefunktioner i form af klinikker, liberalt erhverv og også mere håndværksprægede virksomheder. Byen er trods de seneste års positive udvikling fortsat under pres, og der er derfor behov for at fastholde arbejdet med at udvikle bymidten.

Befolkningstal Vordingborg by:

Vordingborg by har specielt de seneste 4 år oplevet en svagt stigende befolkningsudvikling, stigningen er især sket i aldersgrupperne 17- 25 år og 65-79 år.

Bilag 4, Befolkningsudvikling totalt og fordelt på fordelt på aldersgrupper

Foreninger og Kultur:

Byen har et meget aktivt forenings- og kulturliv som rummer både Egnsteatret Cantabile 2, det regionale spillested STARS samt børnenes årlige musikfestival "Vilde Vulkaner".

I de seneste år er der indgået aftaler med bla. teatergruppen Cantabile om samarbejde med skolerne, udviklingsprojekter omkring teater som en del af den almindelige undervisning mm. Hvert andet år afvikles en af Danmarks største gadetaterfestivals "Waves".

Desuden er der lige anlagt et kombineret idræts- og kulturhus, Panteren, i den nordlige del af byen. Adskillige kulturelle institutioner og foreninger er aktive og deltager i forskellige projekter som understøtter og fastholder den enkelte borgers tilknytning til arbejdsmarked og foreningsliv.

Erhverv

Som et led i de store infrastrukturinvesteringer på Sjælland, ny Storstrømsbro og ny hurtig togforbindelse, samt en stor udvidelse af den kommunale havn i Vordingborg er der betydelige anlægsarbejder i byen. I forbindelse med anlæg af Storstrømsbroen er der dannet Partnerskab Storstrømsbroen, der skal servicere virksomheder og entreprenører med henblik på at igangsætte og koordinere initiativer inden for: erhvervsudvikling, beskæftigelse, uddannelse, serviceopgaver, miljø- og planlægningsopgaver. Partnerskabet består af Guldborgsund og Vordingborg Kommune, Business LF og Vordingborg Erhverv.

Handelsforeningen i Vordingborg har oprustet arbejdet med at markedsføre byen og med at tiltrække nye butikker samt skabe events og tiltrække nye medlemmer. Handelsforeningen har dannet ny organisation – Bycentrum Vordingborg, der vil arbejde for, at det bliver en handelsmæssig og kulturel oplevelse at færdes i bymidten. Fokus er rettet mod forskellige målgrupper, fællesnævneren er vilje og interesse i at skabe liv i bymidten.

Vordingborg by er hjemsted for Væksthus Sjælland, der lokalt huser 3 forskellige væksthuse i kommunen. Derudover er der i 2014 dannet et nyt interessentselskab, Vordingborg Erhverv, der yder erhvervsservice og i samarbejde med Væksthus Sjælland vejleder og støtter spirevirksomheder.

Gennemførelse proces og organisering

PROJEKTPERIODE

Overordnet tidsramme: Forår 2018 – forår 2020

Forår 2018 – Opstart, forberedende arbejder, udarbejdelse af endelig projektbeskrivelse, indsamling af statistiske data til brug for evaluering og effektmåling:

Opstart af styregruppe, etablering af arbejdsgrupper, forberedelse af interessentinddragelse i arbejdsgrupperne

Etablering af Campuscafe som pilotprojekt i stationsbygningen, arbejdsgruppe delvist igangsat: Pilotprojektet skal udmunde i projekt for anvendelse af hele bygningen

Byrumsændringer, nedrivning af udtjente bygninger, forarbejde vedr. indretning af byrum, inddragelse af interessenter, dialog og udarbejdelse af skitseprojekt (Udførelse af byrumsprojekt skal koordineres med nybyggeri i området, privat investor forventes at igangsætte nybyggeri efterår 2018)

Etablering af arbejdsgruppe om detailprojektering af forbindelser til og fra uddannelsesinstitutioner (delvist igangsat i regi af områdefornyelsesprojekt). (Gangbro over jernbanen der forbinder uddannelserne vest for stationen med bymidten udføres i regi af Banedanmark i 2019, projektet er ikke en del af indeværende ansøgning)

Efterår 2018:

Evaluering af arbejdet med Campuscafe og brug af stationsbygning, Udarbejdelse af koncept for en fuld udnyttelse af stationsbygningen, evt. opstart af bygningsmæssige ændringer.

Byrumsændringer, bearbejdning af skitseprojekt, igangsættelse af detailprojekt for dele af byrum. Etablering af erstatningsparkeringer.
Anlæg af forbindelser til og fra uddannelsesinstitutioner

Forår 2019:

Udmøntning af koncept for stationsbygning. Lejekontrakter og fremtidige ejerforhold. Fortsættelse af byrumsændringer, videreførelse af detailprojekt for dele af byrum.

Efterår 2019: Etablering af driftsorganisation vedr. stationsbygning.

Evaluering af projekt, udarbejdelse af statusrapport, tilbagemelding til strategi for Vordingborg by

ORGANISERING:

Der nedsættes **styregruppe** bestående af:

Vordingborg Kommune (projektejer)
Campus Vordingborg
DSB Ejendom
Formanden for Byforum Vordingborg
Vordingborg erhverv
Realdania

Styregruppens formål er at godkende en endelig projektbeskrivelse (baseret på ansøgningen), allokere ressourcer til projektet, at fastholde projektets overordnede mål, visioner og ideer, at fungere som ambassadør for projektet og endelig at fastlægge /tage stilling til rammerne for den fortsatte drift.

Der etableres **arbejdsgrupper** for de tre forskellige opgaver,
Campuscafe, fremtidig brug af stationsbygningen:
Byrumsændringer, ændringer og nye muligheder:
Stiforbindelser

Arbejdsgrupperne vil være ledet af kommunale medarbejdere med tilknytning til relevante kommunale afdelinger. *Se bilag 5, organisationsdiagram.*

Arbejdsgruppernes opgave er at skabe fremdrift i delprojektet, at inddrage andre relevante parter, at medvirke i koordinationen mellem de forskellige delopgaver, at medvirke i offentlighedens inddragelse, at være ambassadør for projektet i egen organisation. Som det fremgår arbejdes der ikke med referencegrupper/følgegrupper, interessenterne i området inddrages i stedet i arbejdsgrupper.

Der etableres en administrativ **koordinationsgruppe** med repræsentanter fra de forskellige arbejdsgrupper + overordnet projektleder:

Koordinationsgruppens opgave er, at sikre at:
Opgaverne løses i overensstemmelse med projektbeskrivelse. Kommunikation med styregruppe, grupperne imellem og til omverdenen. Tilrettelæggelse af borgermøder i samarbejde med interessenter og arbejdsgrupper. Kontakt til/indgang til kommunale instanser som inddrages ad hoc. Kontakt til potentielle interessentgrupper samt til interessenter, der ikke kan eller vil indgå i en arbejdsgruppe.

3. Forankring og samarbejde

PROJEKTETS FORANKRING I KOMMUNEN

Projektet er forankret via projektejer i kommunens direktion. Det politisk niveau orienteres løbende om fremdriften i projektet. En politisk fremstilling forventes foretaget i forbindelse med godkendelse af projektbeskrivelse og herunder frigivelse af de kommunale midler i projektet samt i forbindelse med stillingtagen til den fremtidige drift, samt orienteres om resultater, ved større ændringer og i forbindelse med evaluering af projekt.

FORMIDLING OG DIALOG

Projektets opstart, proces og foreløbige resultater formidles løbende til den lokale presse, ugeavis + dagblad. Derudover har kommunen et nyhedsbrev samt en facebookside og det er koordinationsgruppens opgave at "fodre" disse kanaler. I forbindelse med udvikling af funktioner i stationsbygningen vil der også skulle arbejdes med informationsvirksomhed her. I formidlingen skal indgå mulighed for at byens parter kontakter arbejdsgrupper og projektledere. I forbindelse med opstart af projektet afholdes borgermøde og projektet vil ligeledes blive forelagt ved kommende møder i Byforum. Borgermøder afholdes også, når der opstår behov for en mere formel dialog på tværs af organisationer mm. Derudover inviteres parter indenfor de enkelte delprojekter efter behov.

Formidlingen skal i første omgang primært rettes mod byens (og kommunens) borgere og parter. Når projektet er kommet godt fra start, vil koordinationsgruppen tage initiativ til dialog/indlæg i relevante faglige kredse og organer.

Formidlingen af projektet har to formål: 1) at skabe engagement og debat lokalt og 2) at udbrede og indsamle egne erfaringer/ erfaringer fra lignende projekter i de faglige fora vi hver især bevæger os i. Resultatet af dialogen forventes at give inspiration til udviklingen af projektet.

INTERESSETER OG PARTNERE

De unge er projektets primære interessenter, og vil blive inddraget via arbejdsgrupper og evt. interviews. Byens borgere inddrages via borgermøde og information i presse og via kommunens normale informationskanaler. Derudover vil de i forvejen nedsatte råd, der repræsenterer borgernes forskellige særinteresser blive inddraget, se afsnittet om organisering ovenfor.

Partnere, der er en del af projektet på nuværende tidspunkt:

Campusrådet og uddannelsesinstitutionerne, Vordingborg Erhverv, Byforum, DSB ejendomme,

4. Forventede effekter

BYENS BETYDNING OG UDVIKLING

Projektet vil give os en unik mulighed for at demonstrere dels hvad en mindre provinsby formår, og understøtte kommunens vision om, at være storbyens smukkeste forhave – forstået som et trinbræt til de storbyregioner der dels er i København/Malmø dels i Hamborg/Berlin. Vi mener i al beskedenhed, at vi har nogle kvaliteter, der er attraktive for både nystartede virksomheder og for nye borgere, der ønsker at bo i et smørhul.

Vordingborg by er Vordingborg kommunes hovedby, og projektet vil betyde et stort kvalitativt løft for byen. Den er to til tre gange større end de øvrige købstæder og skal rumme de overordnede funktioner, der dækker hele kommunen. Vordingborg by indgår i en arbejdsdeling mellem de to øvrige købstæder og i arbejdsdelingen mellem by og land – Præstø er den attraktive boligby, Stege den attraktive besøgsby og landet, landdistrikterne er dels et produktionslandskab, dels boligmulighed for de der ønsker det særegne. Generelt gælder det, at hvad der er godt for den ene by er godt for alle, men Vordingborg er den største, er byen med internationale togforbindelser, tæt på motorvejen, med den største befolkningstygde, dvs. den by med den største kritiske masse i forhold til at skabe en differentieret by- og erhvervsudvikling til gavn for hele kommunen.

Byen har gode uddannelsesmuligheder og potentiale for at skabe/ tiltrække flere – hvad enten de skal ligge i Vordingborg eller andre steder i kommunen. Vordingborg by har potentiale for et opland, der rækker langt udover kommunegrænsen i kraft af tilgængelighed til storbyregioner, til kyst og hav og til smukke naturoplevelser.

NYSKABENDE TILTAG

Projektet vil kunne anviser nye veje til nye funktioner i bymidtens huse. Vi håber at kunne bidrage til en fornyet diskussion af hvad byliv er – udover butikker og cafeer.

Vores tilgang til projektet er dybt traditionel – eller også er den reelt nyskabende, afhængig af den historiske horisont. I de sidste 30-40 år har man tænkt by som handelspladsen og glemt, at en by faktisk er meget, meget mere. En by er efter vores opfattelse summen af egnens formåen, og skal igennem sin udformning, struktur og dialog borgerne imellem demonstrere egnens handlekraft. Vi

tror på, at vi kan komme rigtigt langt med den indgangsvinkel, også fordi vi som en relativ lille by, med en relativ lille kritisk masse indenfor udvikling af nye byfunktioner, er dybt afhængige af dialogen mellem byens parter, af viljen og evnen til forandringer. Og viljen til at ville skabe som bekendt evnen til at kunne!

POTENTIALER

Potentialet i projektet er en demonstration af hvordan man skaber nye funktioner og hvordan man fastholder en organisering af dialogen om at imødegå nye problemstillinger og udnytte potentialer – stedsbundne såvel som skabt af den generelle samfundsmæssige udvikling.

Byens borgere og parter er omdrejningspunktet for udviklingen og det er her projektets største afsæt ligger. Vi har valgt at fokusere på de unge, fordi vi gerne vil skabe en god fremtid for dem. Og fordi det er de unge, der skal arbejde med fremtiden.

MARKED

Projektet tager afsæt i en tankegang, om at se på byen som summen af aktiviteter og gøre byen levende ved at synliggøre disse. Projektet tager også afsæt i de muligheder en god dialog med parter og interessenter kan skabe: engagement og begejstring for stedet, og for de muligheder vi har. Der er ca. 100 nye virksomheder, der starter her om året. Kan vi give dem og de unge, der også skal ud og starte noget nyt optimale muligheder, er det vores opfattelse, at markedet er relativt ubegrænset.

Byen har en størrelse, der betyder at den kritiske masse for nye initiativer og ideer er begrænset. Omvendt betyder det, at kommunikationen og dialogen omkring udviklingsmuligheder er enklere, samtidig med at viljen er større.

5. Budget

STØTTEBELØB

Der ansøges om støtte for i alt 7,8 mio. kr, det samlede budget er på 13.8 mio kr. + fondsafgift. Der skal gøres opmærksom på, at der i projektperioden vil blive indsendt ansøgninger til andre fonde og til investorer, f.eks. Statens Kunsthøjesterad med henblik på at øge mulighederne for at skabe et interessant projekt. Vi har et meget aktivt Billedkunstråd, der har god kontakt også til lokale kunstnere, i forvejen samarbejder vi med kunstnere dels om gavlmaleri og dels om kunstnerisk bearbejdning af en anden rute i forbindelse med områdefornyelsesprojektet De Røde Løbere.

SAMLET UDGIFTSBUDGET:

I alt nye byrum i projekt Gang i Hovedgaden	kr. 8.081.000,00
Campus cafe mm	kr. 3.700.000,00
Stiruter	kr. 2.000.000,00
I alt:	kr. 13.781.000,00

Totale udgifter	kr. 13.781.000,00
Egen finansiering	kr. 7.350.000,00
Finansieringsbehov	kr. 6.431.000,00
17,5% "gavemoms"	kr. 1.364.151,00
Ansøgning Realdania	kr. 7.795.151,00

Se detaljerne i bilag 6, Udgiftsbudget

FINANSIERING

Vordingborg kommune vil kunne bidrage med i alt 7,35 mio. kr., fordelt således:

Nyt Ungdomshus: 1 mio. kr.

Udvikling af Stationsområdet (jf. aktuelle byudviklingsplaner): 4 mio. kr.

Områdefornyelsesprojektet "De Røde Løbere", stiforbindelser, omdanne af tomme lejemål og byomdannelse: 2,35 mio.

Dertil kommer, at uddannelsesinstitutionerne har forpligtiget sig til at yde et driftstilskud til Campuscafe på 80.000 kr /år

DRIFTSBUDGET EFTER GENNEMFØRELSE FOR ET NORMALT ÅR

Drift og vedligehold af byrumsprojekterne og stiruter vil blive indarbejdet i de kommunale driftsbudgetter. Med hensyn til projektet Campuscafe er driftsbudgettet for det første år:

Årlig drift		Finansiering
Husleje	40.000	Uddannelserne
Husleje	104.000	Vordingborg kommune
Forbrug, el, vand, varme, net, forsikring, rengøringsmidler ½	40.000	Vordingborg kommune
Forbrug, el, vand, varme, net, forsikring, rengøringsmidler ½	40.000	Uddannelserne
Koordinator ½ tid	200.000	Vordingborg kommune
I alt	424.000	
Café drift	Hvile i sig selv*	-
Aktiviteter	Hvile i sig selv*	-
Arrangementer	Hvile i sig selv*	-

* Hvile i sig selv betyder, at udgifter dækkes af brugerbetaling, sponsorater, enkelttilskud fra uddannelser og Kultur og Fritid, puljer og fonde samt entréindtægter.

MOMS- OG AFGIFTSFORHOLD

Kommunen er momspligtig, alle beløb i budgettet er uden moms.

KOMMENTARER

Vores mål er at vende en stemning, der igennem mange år har været relativ negativ omkring muligheder og initiativer i byen. Vi har nået langt i forbindelse med arbejdet omkring områdefornyelsen, men vi er overbeviste om, at vi kan komme længere og skabe et momentum for mere langvarige og dybtgående effekter af den dialog vi allerede nu har med byens parter.

6. Eventuelle bilag

Bilag 1, Projektområde og sammenhæng med byen

Bilag 2: Oplæg til Campuscafe

Bilag 3: lokalplan for stationsområdet

Bilag 4: Befolkningsudvikling totalt og fordelt på fordelt på aldersgrupper

Bilag 5: organisationsdiagram

Bilag 6: Udgiftsbudget

